

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Sequuntur alij loci Topici. cap. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

rate Dei, tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas id est nihil, & Ioan. Omne quod est in mundo, aut est concupiscentia carnis, aut concupiscentia oculorum, aut superbia vitæ, quare nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Nazian. Cuncta ei obtuli qui me in sortem suam elegit, & seruauit, facultates, claritatem, vires corporis, & literas ipsas. A genere ad speciem si dicas diligendos esse inimicos ex eo quod sint proximi nostri, & Iac. Hortatur ad visitandos pupillos, & viduas, quia hæc est munda religio, sic suadebo patientiam, quia est species fortitudinis, & summa virtus. Sic probabo Sacramentum Matrimonij ex se conferre gratiam, quia est Sacramentum nouæ legis, sic Idola gentium sunt sine motu sine sensu, ergo non habent auditum. A specie ad genus dispersit dedit pauperibus; ergo iustitia eius manet in seculum seculi, sic: Necessaria est Christiano patientia, ergo & fortitudo.

In Apolog.
A genere.
I. Iac.

A specie.
Psal. 91.

Sequuntur alij loci Topici. Cap. V.

A Causa, & primo finali. Quid mihi est in Cælo, & à te quid volui super terram? Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternam quasi dicat, Tu finis meus, ergo ad te debeo tendere, Paul: Vis non timere potestatem, bonum fac & habebis laudem, Dei enim minister est, si malum feceris, time non enim sine causa gladium portat, vindex in malum. August. Fecisti nos Domine ad te, & inquietum est cor nostrum donec requiescat in te, quasi diceret, non igitur querenda in caducis est requies. Secundo exemplum Causæ materialis. Dan. vlt. Bel est intrinsecus Luteus, & forinsecus æneus ergo non potest comedere. Misertus est Dominus timentibus se, quoniam ipse cognouit signum nostrum. Item Nunquid resina non est in Galaad, & medicus non est ibi? quare ergo non est obducta cicatrix filie populi mei? Est argumentum à materia, & efficiente causa. Bas. Exultas ob diuitias, ob maiorum nobilitatē te iactas, ob pulchritudinem corporis, attende tibi quia mortalis, quia terra es, & in terram ibis. Tertio Exemplum formæ in Gen. Quicunque effuderit humanum sanguinem, effundetur sanguis eius, ratio datur, ad imaginem enim Dei factus est homo. ad Rom: qui Spiritum Christi non habet, hic non est eius. Bernardus O Anima insignita Dei imagine decorata similitudine, quid tibi cum carne? Quarto exemplum causæ efficientis; Manus tuæ Domine fecerunt me, & plasmauerunt me: hinc infert,

A Causa finali.
Psal. 172.
Rom. 13.
Lib. 1. cōf. cap. 1.
A causa Materiali.
Ps. 102.
Hier. 3.
In Serm: Attendite tibi.
A forma.
Genes. 9.
Rom. 8.
Cap. 3. me dit.
Ps. 118.
Ab efficiēte.

- Deut. 32.** fert, da mihi intellectum vt discam mandata tua in Deut. Generatio praua atq; peruersa hæcine reddis Domino Deo tuo, nunquid non ipse est Pater tuus qui fecit & creauit te? Nazian. quidquid factum est præter peccatū à Deo esse, luculenter probat, ergo bonum est, licet nobis secus videatur. In exemplis iam positis argumenta à causa ad effectum tendunt. Rursum argumenta sumuntur ab effectu ad causam, exemplum ab effectu finis. Paul. nemo sibi uiuit aut sibi moritur, ergo siue uiuimus, siue morimur domini sumus. Exemplum ab effectu materia, facta est generatio rei vnius, ergo alia interijt. Exemplum ab effectu forma; Tabernaculum Moysi habuit aureum Candellabrum, ergo tale fuit exemplar ei monstratum. Ab effectu ad efficientem causam cum sit inter vos zelus, & contentio, nõne carnales estis? Item non accipias personam, nec munera, quia excecant oculos sapientum. Ioan. Ego sum pastor bonus, bonus pastor dat animam suam pro ouibus. Tob. Eleemolina à morte liberat. Ab antecedentibus, si filij, & hæredes. Item sapientia carnis inimica est Deo, legi enim Dei non est subiecta, & Ioannes, Qui ex Deo est uerba Dei audit, propterea nos non auditis, quia ex Deo non estis. Psal. Non est Deus in conspectu eius, ex quo infert inquinata sunt uia illius in omni tempore. Bas. Contingit, vt effodiens thesaurum, etiam cor tuum effodias, quia ubi est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum. A consequentibus Matth. Beati pauperes, quare? quia ipsorum est Regnum Cælorum; hõ enim sequitur ad paupertatem spiritus. Item signa autem eos qui crediderint hæc sequentur, linguis loquentur nouis. & Ioan. Si filij Abrahæ estis, opera Abrahæ facite.
- Ioan. 8.** Aliquando fit argumentum (vt uocant) à destructione consequentis, vt si Christus non resurrexit, ergo inanis est fides nostra, sed hoc non potest esse quia Christus resurrexit. Sic à Circumstantijs, adiuncta uocat Cicero, quæ coherent cum re non tamen necessario, quorum aliqua præcurrunt, vt origo, parentes, genus, & nobilitas; quædam comitantur, locus, tempus, occasio, socij, dignitas, officium; alia sequuntur, vt laus, infamia, Exemplum primi, Sedit populus manducare, & bibere, & surrexerunt ludere. Si inuicem mordetis & comeditis, uidebitis ne inuicem consumamini. Facto Vespe dicitis cras serenum erit, rubicundum est enim Cælum, mane dicitis hodie tempestas erit, rutilat enim triste Cælum. Exemplum secundi Videte ne contemnatis vnum ex his pusillis, dico enim uobis quia Angeli

geli eorum semper vident faciem Patris. Exemplum Tertij
 Ne tardes conuerti ad Dominum, neque differas de die in die;
 subito enim veniet ira illius. Bas. Ieiunantis color grauitate
 plenus, non in impudentem ruborem efflorescens, sed pallore
 modesto ornatu placido Hieron. Siue comedo, siue bibo, siue
 dormio semper insonat in auribus meis Surgite mortui, venite
 ad iudicium.

A similibus. Sunt autem similia, quæ easdem habent quali-
 tates vel saltem proportionem, vt mens, & oculus, serenitas
 aeris, vel maris cum tranquillitate animi, Exempla sunt pas-
 sim; Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra, & fa-
 tua, &c. Vita nostra est quasi fenum, flos agri, fumus, vmbra,
 Eleemosina est vt semen Bas. Sicut turbines, ac procellæ debi-
 les naues, ita prauæ vxorum affectiones, coniugum animas de-
 mergunt. Quis autem habens seruum arantem, aut pascentem,
 qui regresso de agro dicat illi statim tranſi, & recumbe, & non
 dicat ei, para quod cenem, & præcinge te & ministra mihi, do-
 nec manducem & bibam, & post hæc tu manducabis & bibes,
 nunquid gratias habet seruo illi, quia fecit quæ ei imperauerat,
 non puto, sic & vos cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vo-
 bis, dicite serui inutiles sumus. Ad hunc locum referuntur
 Exempla, Parabolæ, Apologi, sic, exemplo Aaron probat Pau-
 lus Christum vocatum esse à Deo, vt Pontifex fieret, & Pet. Si-
 cut Sara obediebat Abrahæ, dominum eum vocans, cuius estis
 filia benefacientes, sic in Actis, argumentatur Gamaliel. Ante
 hos enim dies extitit Theodas diceas se esse aliquem, cui con-
 sensit numerus virorum & c. post hunc extitit Iudas Galileus
 in diebus professionis, & auertit populū post se, & ipse periit;
 Exemplum Secundi Paulus per parabolam figuli probat Deum
 non posse accusari in Reprobatione. An non habet potestatem
 figulus ex eadem massa &c. Et rursus ex ramis oliuæ & olea-
 stri ostendit gentiles pro Iudæis ascitos, Et item ex edificio &
 agricultura sumit parabolam. Exemplum Tertij De arboribus
 quæ voluerunt sibi Regem eligere, & ad Corint. de membris
 corporis. A maiori ad minus. Si ego Dominus & magister
 vester laui pedes vestros, & vos debetis alter alterius lauare pe-
 des, & non est seruus maior domino suo, si me persecuti sunt,
 & vos persequentur: ad Rom. qui proprio filio suo nõ pepercit,
 quomodo non cum illo omnia nobis donauit? & Petr. si iustus
 vix saluabitur, impius, & peccator, vbi apparebit? Hieron. ad
 Heliod. Filius hominis non habet vbi caput reclinet, & tu am-
 plas

Eccl. 5.

Serm. secun-
do de Ieu-
nio.

A similibus.

Prou. 11.

Orat. secun-
da contra di-
uites.

Luc. 17.

Exempla pa-
rabolæ Apo-
logi.

Heb. 5.

1. Pet. 3.

Act. 5.

Rom. 9.

Rom. 11.

1. Cor. 3.

In lib. Iud.

9.

1. Cor. 12.

A maiori.

Ioan. 13.

Rom. 8.

1. Pet. 4.

Ep. ad He

liod. 1.

plas

- plas domos, & ingentia terrarum spatia metiris. Aliquando
Matth. 9. est argumentum à maiori ad minus sed ad hominem sic Christi-
 A minori. stus vt autem sciatis quia filius hominis habet potestatem di-
Deut. 31. mittendi peccata, ait paralytico, surge & ambula. A minori
 ad maius, Deut. Ego scio contentionem tuam, & ceruicem
 tuam durissimam, adhuc viuento me contentiosè egistis, quan-
Matth. 6. to magis cum mortuus fuero. Item si fenum agri quod hodie
 est, & cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto ma-
 A Paribus. gis, &c. A paribus Vocauit & renuistis, extendi manum meam,
Prou. 5. & non fuit qui aspiceret, ego quoque in interitu vestro ridebo.
Luc. 6. Sic apud Lucam. Nolite iudicare, & non iudicabimini, dimi-
 tite, & dimittimini, eadem quippe mensura remetietur & vo-
 bis. A simili Bas. sicut infernus non dicit sufficit, nec auarus
 Serm. secundo in diuites auarus
 in diuites auarus
 A simili, & diffimili.
Tob. 8. non possumus ita coniungi, vt gentes quæ ignorant Deum. Si
 diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis, non
Matth. 5. ne & Ethnici hoc faciunt? si salutaueritis eos tantum &c. Et
Matt. 10. nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt
 occidere sed timete eum qui &c. Principes gentium do-
 minantur eorum, & qui maiores sunt potestatem exercent inter
 eos, non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos
 maior fieri, fiat sicut vester minister. In libro prouer. multa sunt
 diffimilia, iustorum semita quasi lux splens, via impiorum
 tenebrosa. Hieron. Nihil fortius Christiano qui vincit Diabolum
 nihil imbecillius qui à carne superatur. Bas. Mare nouit
 terminos suos, non transgreditur antiquam termini descriptionem,
 sed auarus non veretur tempus, non statuit terminum sed
 ignis violentiam imitatur, omnia corripit, omnia depascitur.
 Ab oppositis. Horum sunt quinque genera, aduersa vel contraria,
 Priuatiua, Relatiua, Contradictoria Disparata. Exemplum
 primi generis: Christus probat se eijcere Demonium in digito Dei,
 ergo non in Beelzebub. Idè ego sum pastor bonus, bonus pastor
 animam suam ponit pro ouibus suis, mercenarius autem, & qui non
 est pastor, videt lupum venientem & fugit & dimittit oues.
 Hieron. Balnearum fomenta non querat, qui calorem corporis
 ieiuniorum cupit frigore extinguere. Exemplum Secundi Nox præcessit,
 dies appropinquauit, abijciamus ergo opera tenebrarum, & induamur
 arma lucis. Item vbi abundauit delictum, superabundauit & gratia.
 Exemplum Tertij Mal. Si ego pater vbi est honor meus? Si ego dominus
 vbi timor? quia

quia filius honorat Patrem, & seruus timet Dominum. Hieron. In 13. Io.
 ron. Timere seruorum est, diligere filiorum. Exemplum quarti Gal. 5.
 Spiritu ambulatē, & desideria carnis non perficietis, nam caro
 concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem.
 Hieron. loquens de Deo: Non tam laudandus qui te amat, quā
 scelus is putetur facere, qui te non amat. Exemplum quinti
 ex D. Petro, Redempti estis precioso Christi sanguine, ergo non
 auro vel argento. A repugnantibus. Gal. Si adhuc hominibus
 placerem, Christi seruus non essem. Sap. in maleuolam animā
 non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito pecca-
 tis. Luc. Nemo potest duobus dominis seruire. Ambr. Quod
 etiam omnes barbari horrere consueuerunt inter epulas, & co-
 niuiua consumenda crudelitatis profertur edictum a conuino
 ad carcerem, a carcere ad conuiuium feralis flagitij circum-
 fertur obsequium. & infert, Quid crudelitati cum delicijs,
 quid cum funeribus voluptati? rapitur ad pœnam Propheta,
 conuiuiali tempore, conuiuiali præcepto. *In quibus audientibus*

In 13. Io.
Gal. 5.
Epist. ad
Flor. 1.
A repugna-
tibus.
Gal. 1.
Sap. 1.
Ambr. in
Luc.
Lib. 3. de
Virg.

Argumenta ex locis Theologicis. Cap. VI.

Præter locos Topicos communes Oratori Christiano cum
 alijs, habet nostra Theologia, & scripturæ reuelatæ quos-
 dam alios proprios, ex quibus argumenta eruimus magis ac-
 commodata rebus sacris, quas ad populum in concionibus tra-
 ctare solemus. Hos etiam aperiam; Ac primum afferam eos lo-
 eos, qui argumenta continent sumpta ex testimonijs, & antho-
 ritate præsertim diuina, quos vocari diximus artis expertes,
 & assumptos extrinsecus.
 Inter hos Primus locus est testimoniū diuinarum literarum,
 quæ est authoritas Dei, quæ cum sit summa sapientia, & boni-
 tas summa, nec falli, nec fallere potest, & hoc genus probatio-
 num est, cui maxime omnium nostrarum concionum confirma-
 tio innicitur: Imo & fides ipsa Christianorum, apud quos plus
 virium habere debet sola Dei authoritas, quam omnium ra-
 tionum naturalium momenta. Hæc vocat Paulus arma militie,
 nostra, non carnalia, sed potentia Deo ad destructionem muni-
 tionum, & in captiuitatem redigentia omnem intellectum in
 obsequium Christi. Cum autem sciamus scripturam sacram
 duplicem sensum habere, mysticum, & historicū. Primus qui-
 dem ad instituentum, ad corrigendum, ad consolandum utilis
 est, non tamen ita ad docendum, & ad stabiliendum: aliquod
 dogma

In 13. Io.
Gal. 5.
Epist. ad
Flor. 1.
A repugna-
tibus.
Gal. 1.
Sap. 1.
Ambr. in
Luc.
Lib. 3. de
Virg.

uando
Chri-
em di-
minori
cem
quan-
hodie
to ma-
mea,
debo,
dimit-
& vor-
rus vi-
uarur
nus, &
um. Si
is, non
cet. Et
no pol-
um do-
cent. it-
ter vos
ta sunt
iorum
Diabo-
e nouit
criptio
um sed
scitur.
el con-
Exem-
um in-
bonus,
enarius
fugit &
qui ex-
emplu
us ergo
bunda-
tij Mal-
timor
quia

LIBER
QUINTUS
CAPITULUM
VI